

Onderwerp: Geluidsbeleid gemeente Overbetuwe 2009

gemeente **Overbetuwe**

Ons kenmerk: 09rv000064

Programma(speerpunt): ja

Nummer: 9 (Programma Milieuzorg)

13.
Elst, 9 juni 2009

AAN DE RAAD

VERGADERING COMMISSIE
8 JULI 2009 <i>Ruimte</i>
d.d. :
AGENDA PUNT : 12

1. Samenvatting

Geluid heeft invloed op de kwaliteit op de leefomgeving. Geluidsoverlast kan gezondheidsproblemen veroorzaken. Denk hierbij aan stress, hartklachten en slapeloosheid. Stilte werkt echter weer rustgevend. De invloed van geluidskwaliteit op de kwaliteit van de leefomgeving is een goede reden om aandacht te besteden aan deze kwaliteit. Dat geldt zeker voor onze gemeente. De hoeveelheid snelwegen, spoorwegen en andere infrastructurele voorzieningen is hier groot. De relatie tussen verkeer en wonen is dan ook een belangrijk aandachtsveld in het gemeentelijk geluidsbeleid. Sinds de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) van 2007 zijn gemeenten voortaan primair verantwoordelijk voor het lokale geluidsbeleid. Dit kunnen we opvatten als een plicht waar we niet onderuit kunnen. Veel beter is het om ons te concentreren op de kansen die het ons als gemeente Overbetuwe biedt. Het maakt het voor ons mogelijk eigen keuzes te maken en zelf prioriteiten te stellen in het omgaan met geluid. Op deze wijze kunnen wij nu maatwerk leveren.

Wat voor geluid geldt, doen we ook voor de andere milieuaspecten binnen de milieuthema's duurzaamheid, milieuhygiëne en ecologie. Ook voor deze aspecten willen we een meer integrale en gebiedsgerichte aanpak. Deze aanpak van het milieubeleid mogen we best een trendbreuk noemen. De trendbreuk is aangekondigd in de strategische nota 'Milieukompas voor de toekomst'. Deze nota wordt tegelijkertijd met dit geluidsbeleid in de besluitvorming gebracht en is afgestemd op de structuur en de kaders van het in voorbereiding zijnde Nieuwe Milieubeleidsplan (2009-2013), dat dit jaar wordt opgesteld. Het Milieukompas maakt duidelijk wat we met het milieubeleid en de uitvoering willen bereiken. Het geeft aan hoe kan worden voorkomen dat milieuambities (normen) elkaar gaan overlappen. Het moet ervoor zorgen dat milieukwaliteiten aan de voorkant van het proces worden ingebracht en wordt afgewogen met andere belangen.

Voor een inhoudelijke samenvatting van het geluidsbeleid verwijzen wij naar bijlage 1 en de algemene Nota Geluidsbeleid.

2. Waarom naar de raad

Stellen we als gemeente geen geluidsbeleid vast, dan zitten we straks automatisch vast aan de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder van 48 dB. Dat is een onwenselijke situatie. We willen niet dat allerlei ruimtelijke ontwikkelingen beperkt worden door een 'standaardnorm'. Het geluidsbeleid geeft geen standaardnorm, maar biedt ruimte voor maatwerk binnen de grenzen van een goede kwaliteit van de leefomgeving. Zonder geluidsbeleid is er onvoldoende ruimte voor een integrale en gebiedsgerichte aanpak. Het is daarom belangrijk dat de Raad het gemeentelijk geluidsbeleid vaststelt. Het geluidsbeleid is het kader op basis waarvan gemotiveerde keuzes gemaakt kunnen worden. Dit beleid zal ook de diverse geluidsmaatregelen in kaart moeten brengen, zoals

stille wegdekken en het saneren van de gevels van woningen. Om daar geld beschikbaar voor te stellen, is een besluit van de Raad noodzakelijk.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

De Ontwerp Toekomstvisie+ geeft aan dat de gemeente Overbetuwe verder wil bouwen op de aanwezige omgevingskwaliteiten. Het geluidsbeleid draagt daartoe bij door aandacht voor stilte en een passende geluidkwaliteit in ruimtelijke plannen, vergunningen en ontheffingen. Het instrument voorlichting speelt hierin ook een ondersteunende rol.

Het gemeentelijk geluidsbeleid geeft de ruimte om kansen te benutten en maatwerk te leveren voor concrete projecten en plannen. Dit doet het beleid door per gebiedstype aan te geven welke doelstelling we nastreven en wat de minimale geluidkwaliteit is. Binnen deze bandbreedte is ruimte voor een integrale afweging met andere milieuthema's en omgevingsaspecten. Als een project of plan binnen de gestelde bandbreedte wordt gerealiseerd, wordt niet afgeweken van het beleid ook al wordt de doelstelling (ambitiewaarde) voor geluid niet op alle plekken gehaald. Het milieukompas geeft aan dat het geluidsbeleid steeds in samenhang met andere milieuaspecten in het (plan)proces zal worden ingebracht.

Het voorliggende geluidsbeleid hebben we toegepast en getoetst op de effecten van enkele ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de ontwikkeling van Heteren Centrum, Zetten-Zuid en de Breekenhof. Het beleid is echter niet alleen toe te passen op nieuwe projecten. Bij toepassing in bestaande gebieden gaat het vooral om het benoemen van kwaliteiten, knelpunten en oplossingsrichtingen.

Conclusie van het onderzoek is dat de toepassing van het geluidsbeleid niet leidt tot problemen in de uitvoering van de plannen. Wel zijn er in bepaalde situaties extra maatregelen nodig om binnen de wettelijke kaders aan de gestelde ambities uit het geluidsbeleid te voldoen.

Voor het oplossen van knelpunten aan bestaande woningen van geluid afkomstig van drukke gemeentelijke wegen door kernen, worden in het beleid drie maatregelen scenario's voorgesteld, variërend van een laag tot een hoog ambitieniveau. De scenario's bestaan uit een combinatie van stille wegdekken en het saneren van geluidsbelasting van woningen door het isoleren van de buitengevels. Deze maatregelen zijn bij het 'speerpunt geluid' in het Programma Milieu opgenomen.

Een beschrijving van de scenario's vindt u in de Algemene Nota Geluidsbeleid op blz. 38 ev. Uiteraard heeft alles zijn prijs. Hoewel de raad bij de begrotingsbehandeling voor de begroting 2009 koos voor het maatregelen scenario 2 (middelste), stellen wij nu voor om te kiezen voor het hoogste scenario. Bij het hoogste scenario wordt met een beperkte extra investering een groot milieurendement gehaald (geluidsniveau van meer woningen gesaneerd tot aanvaardbaar niveau).

4. Argumenten en alternatieven

Nemen we als gemeente het besluit om geen eigen geluidsbeleid vast te stellen, dan geldt straks overal binnen de gemeente een standaardnorm voor weg- en railverkeer en industrielawaai. Om aan die wettelijke geluidsnorm te voldoen, zullen o.a. veel ruimtelijke ontwikkelingen in beperkte mate door kunnen gaan. Nu hebben we echter de kans een gebiedsgericht beleid op te stellen, dat rekening houdt met de dynamiek en kwaliteiten van elk gebied. Een meer dan wenselijk alternatief dus.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Als de raad het geluidsbeleid vaststelt, dan dient dit beleid als toetsingskader voor de ruimtelijke planvorming, maar ook voor de vergunningverlening en handhaving van bedrijven, het toezicht op bouwlawaai en geluid bij evenementen.

Het geluidsbeleid zal om de 2 jaar worden geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Om dit te kunnen doen monitoren we het beleid en de uitvoering. Via regelmatig geactualiseerde

geluidsprofielen, die voor de hele gemeente en de afzonderlijke kernen worden vastgelegd, kunnen we vaststellen of de doelstellingen van het beleid wel worden gehaald en wat de effecten van de voorgestelde maatregelen zijn.

6. Communicatie

Het tijdig communiceren van het geluidsbeleid en de daarbij behorende maatregelen naar belanghebbenden én de buitenwacht is belangrijk. Zo zullen de bewoners van woningen waar gevelsanering plaatsvindt, afzonderlijk moeten worden benaderd, plaatsen we het beleid en de hierbij behorende kaarten en illustraties op de website van de gemeente en worden de lokale en regionale pers ingeschakeld om het geluidsbeleid kenbaar te maken.

7. Kosten, baten en dekking

Scenario's geluidbeleid

In het geluidbeleid staan 3 scenario's beschreven. In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van de 3 scenario's verwerkt. Zoals eerder in dit voorstel vermeldt adviseren wij u om te kiezen voor scenario 1.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES 2009-2013 SCENARIO'S GELUIDBELEID

		2009	2010	2011	2012	2013
Scenario 1						
Structurele lasten scenario 1						
Kosten stille wegdekken	Investering					
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2009	87.668	6.740				
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2010	33.382		2.566			
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2011	6.766			520		
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2012	18.592				1.429	
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2013	7.744					595
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2009		3.711				
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2010			1.645			
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2011				339		
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2012					787	
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2013						400
Eenmalige lasten scenario 1						
Saneren Woningen						
- gevelmaatregelen 2009, 4 woningen		40.000				
- gevelmaatregelen 2010, 4 woningen			40.000			
- gevelmaatregelen 2011, 4 woningen				40.000		
- gevelmaatregelen 2012, 3 woningen					30.000	
Scenario 2						
Structurele lasten scenario 2						
Kosten stille wegdekken	Investering					
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2009	61.968	4.764				
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2010	9.780		752			
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2011	0			0		
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2012	0				0	
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2013	0					0
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2009		2.623				
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2010			414			
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2011				0		
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2012					0	
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2013						0
Eenmalige lasten scenario 2						
Saneren Woningen						
- gevelmaatregelen 2009, 7 woningen		70.000				
- gevelmaatregelen 2010, 7 woningen			70.000			
- gevelmaatregelen 2011, 6 woningen				60.000		
- gevelmaatregelen 2012, 6 woningen					60.000	
Scenario 3						
Structurele lasten scenario 3						
Kosten stille wegdekken	Investering					
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2009	70.608	5.428				
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2010	26.682		2.051			
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2011	6.766			520		
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2012	0				0	
- Kapitaallasten aanleg stille wegdekken 2013	0					0
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2009		2.989				
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2010			1.362			
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2011				339		
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2012					0	
- onderhoudslasten aanleg stille wegdekk. 2013						0
Eenmalige lasten scenario 3						
Saneren Woningen						
- gevelmaatregelen 2009, 8 woningen		80.000				
- gevelmaatregelen 2010, 8 woningen			80.000			
- gevelmaatregelen 2011, 7 woningen				70.000		
- gevelmaatregelen 2012, 7 woningen					70.000	

Financiële consequenties die niet zijn verwerkt in de tabel

Financiële consequenties na 2013

De tabel op de vorige pagina toont de kosten van het geluidbeleid in de periode 2009-2013. De kosten voor de aanleg van de stille wegdekken zijn opgesteld aan de hand van de geplande wegwerkzaamheden van de afdeling Openbare Ruimte in deze periode. De financiële consequenties van deze nota lopen echter ook nog door na 2013 omdat:

- ook na 2013 stil wegdek aangelegd wordt. De verwachting is dat in de periode na 2013 meer stil wegdek aangelegd wordt dan in de periode 2009-2013. De kosten na 2013 zullen dan ook hoger zijn dan de kosten in de periode 2009-2013.
- na 7,5 jaar de toplaag van het wegdek vervangen moet worden. De meerlasten van deze vervanging ten opzichte van de huidige wegdekken bedraagt om de 7,5 jaar € 12,97 per m2. Deze meerlasten zijn dus substantieel en gaan zich voordoen vanaf 2016. Deze lasten zullen in de meerjarenbegroting verwerkt moeten worden. In onderstaande tabel staan de vervangingslasten die het gevolg zijn van de investeringen in de periode 2009-2013. De hoogte van de vervangingskosten na 2020 zijn afhankelijk van de investeringen die gedaan worden na 2013.

KOSTEN VERV. TOPLAAG	prijs/m2	2009	2010	2011	2012	2013	totaal
Dunne deklaag							
Aantal m2		21.917,00	5.962,00	1.149,00	4.648,00	1.196,00	34.872,00
Kosten vervanging	€ 12,97	€ 284.263	€ 77.327	€ 14.903	€ 60.285	€ 15.512	€ 452.290
Jaar van vervanging		2016	2017	2018	2019	2020	
Totale vervangingskosten		€ 284.263	€ 77.327	€ 14.903	€ 60.285	€ 15.512	€ 452.290

Formatieuitbreiding

Om uitvoering te geven aan het geluidbeleid zoals advisering in ruimtelijke planprocessen en het verlenen van Hogere Waarden (taak die eerst door de provincie werd gedaan), is een formatieuitbreiding vereist van 0,3 FTE (structurele last € 17.211). De middelen hiervoor zijn al verwerkt op het PNL 2009-2012. Dit betekent dat u het budget voor de formatieuitbreiding al beschikbaar heeft gesteld. Dit bedrag is daarom niet opgenomen in de tabel van de vorige pagina waarin de financiële consequenties van de 3 scenario's zijn verwerkt.

Aanpassingen ten opzichte van het PNL 2009-2012

Op het PNL van de programmabegroting 2009-2012 en de concept-kadernota 2010 zijn de financiële consequenties van het geluidbeleid verwerkt op basis van de -destijds- actuele planningen van de afdeling Openbare Ruimte. Wij waren voornemens u te adviseren om te kiezen voor scenario 2.

De financiële consequenties van het geluidbeleid zijn wegens de volgende redenen bijgesteld:

- Wij adviseren u nu om te kiezen voor scenario 1. De reden hiervoor is eerder in dit voorstel toegelicht;
- De planning voor de aanleg van stille wegdekken is bijgesteld. Er zullen meer m2 aangelegd worden. Hierdoor liggen de kosten van het geluidbeleid de komende jaren hoger dan zoals verwerkt in de begroting 2009 en de concept-kadernota 2010.

In onderstaande tabellen ziet u de oude en de nieuwe financiële consequenties.

Verwerkt op het PNL 2009-2012 bij de begroting 2009 en het PNL 2010-2013 bij de kadernota 2010						
Scenario 2	2009	2010	2011	2012	2013	Totaal
Investeringen (excl. comp. BTW)	23.184	19.720	0	0	0	42.904
Jaarlijkse kapitaallasten	1.782	1.516	0	0	0	3.298
Jaarlijkse onderhoudslasten	981	835	0	0	0	1.816
Eenmalige lasten	70.000	70.000	60.000	60.000	0	260.000

Financiële consequenties volgens huidig voorstel						
Scenario 1	2009	2010	2011	2012	2013	Totaal
Investeringen (excl. comp. BTW)	87.668	33.382	6.766	18.592	7.744	154.152
Jaarlijkse kapitaallasten	6.740	2.566	520	1.429	595	11.850
Jaarlijkse onderhoudslasten	3.711	1.645	339	787	400	6.882
Eenmalige lasten	40.000	40.000	40.000	30.000	0	150.000

Overige financiële consequenties van de nota

Het geluidbeleid stelt per gebied specifieke eisen aan de geluidbelasting. Dit kan ertoe leiden dat bij toekomstige projecten extra geluidwerende maatregelen getroffen moeten worden ten opzichte van de huidige situatie. De financiële consequenties hiervan zijn nu niet inzichtelijk te maken. Dit is overigens afhankelijk van een integrale afweging die aan de voorkant van het planproces wordt gemaakt!

Financiële verwerking

2009

Omdat de financiële consequenties volgens de nieuwe inzichten veranderd zijn ten opzichte van het PNL 2009-2012 verzoeken wij u in te stemmen met de begrotingswijziging 2009 die is opgenomen in onderstaande tabel. Deze begrotingswijziging toont de extra lasten 2009 ten opzichte van wat is opgenomen in de jaarschijf 2009 van het PNL 2009-2012.

Begrotingswijziging 2009	
Extra beschikbaar te stellen krediet (excl. 19% comp. BTW)	€ 64.484 (€ 87.668 -/- € 23.184)
Extra structurele kapitaallast (ann. 20jr-4,5%)	€ 4.958 (€ 6.740 -/- € 1.782)
Extra budget jaarlijks (klein) onderhoud	€ 2.730 (€ 3.711 -/- € 981)
Vrijval lagere lasten kosten saneren woningen	-/- 30.000 (€ 40.000 -/- € 70.000)

2010 en volgende jaren

Via dit voorstel adviseren wij u om de besluitvorming over de extra kosten vanaf 2010 voor het geluidbeleid te laten plaatsvinden bij de begrotingsbehandeling 2010.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th.M.M. Hoex.

E. Tuijnman.

8. Relevante stukken

1. Samenvatting 5 deelnota's gemeentelijk geluidsbeleid
2. Algemene nota Geluidsbeleid (M.2005.0287.01.R001)
3. Nota Hogere Grenswaardenbeleid (M.2005.0287.01.R002)

4. Nota Bedrijven en Geluid, inclusief horeca (M.2005.0287.01.R003)
5. Nota Bouwlawaaai (M.2005.0287.01.R004)
6. Nota Evenementen en Geluid (M.2005.0287.01.R005)
7. B&W-besluit d.d. 4 mei 2009

Portefeuillehouder: F. Witjes

Behandelend ambtenaar voor technische vragen: P. Jaarsma, tel.: (0481) 362110, email:
P.Jaarsma@overbetuwe.nl

